ANUL III.—No. 869 —EDIȚIA A TREIA— VINERI 6 IUNIE 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAȚIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

REDACȚIA
BUCUREȘTI, STRADA DOAMNEI, No. 7, CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI, STRADA DOAMNEI, No. 7, CASA APPEL

CONVOCAREA PARLAMENTULUI

—INARMARILE TURCIEI.-- SCRISOARE DE LA CIPRIANI.—

POLITICA EXTERNĂ A D-LUI STURDZA

D-nul Dim. Sturdza a găsit cu cale să ne arate părerile d-sale nu prin ziarele din țară, fie chiar și liberale, dar tocmaĭ prin *New-York Herald.*

Dacă s'ar fi încumetat un ziarist romîn să ceară lămurirĭ d-luĭ Sturdza, de bună seamă că nenorocitul îndrăzneț ar fi fost trimes la preumblare.

Dar fie și prin *New-York Herald*, dacă așa e bunul plac al Excelențeĭ Sale, d-l Dim. Sturdza.

Drapelul publică zisul interview.

Trebue să trecem peste vorbele goale și să ajungem la cele, *nu serioase*, ar fi prea multă pretenție, dar măcar adevărate.

După oare-șĭ care tămîĭe la adresa Romînieĭ, tămîĭe din care 50 la sută e falșă, d-nul Sturdza spune că Romînii vor să fie în pace cu Turcii și cu Rușii, cărora noĭ Romînii le-am slujit atîtea veacurĭ de „sucubĭ“. Aicea să-mĭ dea voe d. Sturdza să-ĭ spun că meritul de a fi fost „incubiĭ“ saŭ „sucubiĭ“ Turcilor și Rușilor e neștirbit al generațieĭ din care d-sa are cinstea de a face parte. Noĭ lepădăm și cinstea și necinstea acestor legăturĭ pornografice cu vecinii noștri.

Pînă aci d-nul Sturdza e numaĭ pornograf și cel mult ar putea împărtăși soarta celor de la *Jaretiera, Kikirezul, Drăguța* etc. și cum le maĭ chiamă pe ziarele bordelurilor de sub înțeleapta pavăză a poliției ortodoxe, naționale și morale romîne. Dar maĭ încolo începe a fi complice călăuluĭ Abdul Hamid al II-lea, icoana la care d-nul Sturdza se 'nchină și de la care nu știŭ ce fel de „cordon“ așteaptă.

D-nul Sturdza ne spune c'a fost cu desăvîrșire contra Grecilor și-ĭ învinuește c'aŭ umblat după mărirea țăreĭ și că aŭ provocat războiul!! D-sa nu știe că războiul a pornit din Creta, unde nepunerea în lucrare a reformelor, de-atîtea orĭ făgăduite, a dat loc izbucnireĭ uneĭ răscoale. Prin urmare, „incubiĭ“ tinerețelor d-sale aŭ fost pricina războiuluĭ și nu Grecii, carĭ n'aveaŭ altă cale de cît cea pe care aŭ apucat, chiar dacă ar fi dat de prăpastie la capătul eĭ!

Prea uĭtă d-l Sturdza de luptele ce a avut de purtat generația d-sale contra Turcilor ca să ajungă la neatîrnarea țereĭ. Prea uĭtă că tembeliea și „capacitatea de a se reforma“ a Turcilor, ne-a costat Bucovina și Besarabiea și era să ne coste și Olteniea!

Și aceștĭ oamenĭ se chiamă c'aŭ studiat istoriea renașthereĭ Romînieĭ!! Dar bine, prea stimabile, ce-aĭ aflat în documentele publicate, dacă nu dovada cea maĭ vădită că Turciĭ nu-s în stare să se reformeze?

Cînd a avut prilej să spuie Grecieĭ părerea d-sale nu știm, poate în chestiea respingereĭ de la Galațĭ a voluntarilor Grecĭ întorșĭ în țară, după sfîrșitul războiuluĭ?!

Maĭ mult credem: aceasta prin legătura ce face d-sa cu chestiea Armenilor. Poate și Armenii aŭ fost împinșĭ de dorința de a-și întinde granițile? Maĭ știĭ! Ce-ĭ pasă d-luĭ Sturdza de schimbările economice, carĭ, de la războiul ruso-turc în coace aŭ revoluționat vieața Armenilor? Ce vrea să știe d-sa de vieața ticăloasă a acestor raĭale? Am fost și noĭ odinioară raiale, supușĭ („sucubĭ“ dacă voițĭ) turceștĭ, dar e așa de mult de atuncĭ în cît d-luĭ Sturdza nu i-a maĭ remas putința de a înțelege pe aceștĭ nenorocițĭ.

Tot așa un „parvenit“, care din slugă bătută, oropsită, flămîndă și chinuită a ajuns bogătaș saŭ măcar slobod și cu oare-șĭ care seŭ la chimir, se uĭtă cu ură și dispreț la ceĭ carĭ duc jugul ce l'a dus el, ba poate un jug și maĭ greŭ.

Era bine la 48, la 1864 saŭ 1866 ba chiar la proclamarea unireĭ principatelor etc. să aflĭ simpatiĭ pentru Romîniea. Atuncĭ știeaĭ d-ta și prietenii d-tale să zbîrnîițĭ din lira umanitarismuluĭ, știațĭ să cerețĭ dreptul de viață pentru popoarele asuprite de mahometanĭ. A-zĭ însă, piticĭ ce sînteți, oamenĭ fără creerĭ și fără judecată, vă socotițĭ destul de tarĭ, destul de asigurațĭ pentru a arunca pieatra în Armenĭ și Cretanĭ, carĭ aŭ voit ce voiațĭ și voĭ altă dată!

Nu te gîndeștĭ, d-le Sturdza, că pot veni zile negre și pentru noĭ, căcĭ în stare să ne facețĭ o țară tare n'ațĭ fost?

Oprițĭ-vă pe calea rușineĭ cît maĭ e timp și nu ne dațĭ asemenea demoralizătoare priveliște. Sînteți bătrînĭ, e adevărat. Nu ne facețĭ să credem că sînteți prea bătrînĭ.

I. Nădejde

100 LEI O VIAȚA DE OM.—Nu știm dacă Arsenalul armateĭ a avut ca normă tabelele de sclavĭ saŭ a făcut o evaluare cu aproximație: destul că această instituție de Stat, a fixat la una sută leĭ valoarea uneĭ viețĭ de om; ceea-ce, de sigur, trebue să măgulească genul uman în genere și pe noĭ romînii în special, de și adesea și valoarea unuĭ rîmător național se ridică la această cifră.

Am adus erĭ știrea că direcțiunea Arsenaluluĭ, mustrată de cuget și recunoscînd că lucrătorul Iohan Lehr a plătit cu viața crima de a fi pus în acțiune polizoare constatate inpracticabile, a plătit, la rîndul eĭ, către familia lucrătoruluĭ asasinat, una sută leĭ.

Nĭ se spune că direcțiunea instituțiuneĭ de mutilare și exterminare națională s'a purtat cu „deosebită milă“ în cazul citat, de oare-ce „înainte vreme“ asemenea „despăgubirĭ“ nu se acordaŭ — și în tot cazul, nu atingeaŭ suma de una sută leĭ!

Onoare decĭ direcțiuneĭ!

In urma acesteĭ evaluărĭ, propunem desființarea Curților cu jurațĭ și a tuturor temnițelor: o viață de om va fi plătită cu una sută leĭ—și să sfîrșim odată cu cercetările și judecățile!

Direcția Arsenaluluĭ a calculat că dacă ar extermina pe an pînă la o sută de lucrătorĭ, cheltuelile ar fi de zece miĭ de leĭ — ceea-ce Statul ar putea suporta cu ușurință.—T.

„SOCIETATEA DE AGRICULTURĂ“

Poliția Capitaleĭ, în cap cu d. prim-procuror Sărățeanu, a făcut maĭ alaltă-erĭ, la ora 2 de noapte o descindere la un tripoŭ din Capitală și a operat maĭ multe arestărĭ.

In urma unor amănunte apărute erĭ într'un ziar din Capitală, poliția și parchetul ar putea face o altă descindere, în tripoul din palatul Nifon, care se intitulează „Societatea“ saŭ, cum e mult maĭ cunoscut: „Clubul agricol“.

Misiunea inițială a aceșteĭ societățĭ era să contribue la introducerea uneĭ culturĭ maĭ raționale în Romînia. După cît-va timp majoritatea membrilor a început campanie pentru „apărarea mareĭ pro„prieățĭ, pentru legitimitatea și conservarea in„tactă a aceșteĭ proprietățĭ precum și pentru **„respectul și apărarea avutuluĭ al„tuia“!** *Minoritatea — s'a retras.*

Socetatea a prosperat — și a-zĭ a ajuns... Club, a cărĭ venit anual, **numaĭ din jocul de cărțĭ** *e de* **200—300 de miĭ de leĭ!!**

Aceasta e faimosul „Club agricol“ unde „se respectă și se apără avutul altuia“, *unde se economisește pînă în zi munca a milioane de țeranĭ, unde „marea proprietate agrară“ practică o „cultură rațională“, etc.*

Numaĭ venitul de la jocul de cărțĭ un sfert de milion *anual! Ințelegețĭ acum cîte milioane se perindează la mesele verzi ale acestuĭ... tripoŭ „de agricultură“? Ințelegețĭ acum modul de a îmbunătăți pămîntul? Ințelegețĭ ce face „marea proprietate agrară“ în timp ce cîmpiile staŭ sub apă?... Domnii caută compensațiunĭ la masa verde; cît despre țeranĭ: vor pieri mojicii de foame — și ce-ĭ cu asta?*

Statul?! O, el e prea mulțumit: cîștigă monopolul cărților de joc!

Noĭ însă cerem polițieĭ și parchetuluĭ să facă descindere în acest tripoŭ, botezat „Monaco romînesc“. Sîntem sigurĭ că s'ar face descoperirĭ senzaționale.

Silex

O SCRISOARE A LUI CIPRIANI

Primul nostru redactor, prietenul Emil D. Fagure a primit astă-zĭ din Atena următoarea scrisoare din partea luĭ Amilcare Cipriani eroul de la Volo, Velestino și Domokos, localitate unde a și fost rănit de un glonte, care i-a perforat un picior, în dreptul genuchiuluĭ.

Credem interesant a împărtăși cetitorilor noștri rîndurile eroului socialist, scrise pe patul de suferință:

Scumpe cetățene și amic,

Mulțumesc de buna d-tale scrisoare și pentru ziare.

Așĭ vrea să-țĭ pot scri pe larg și să-țĭ arăt toată recunoștința mea—dar, vaĭ! nu pot, căcĭ rana mă silește să staŭ culcat și aceasta încă timp de patru-zecĭ de zile.

Același motiv mă împiedică să vă vorbesc de acel nenorocit resboiŭ, terminat prin dezastrul aceșteĭ sermane Greciĭ. Dezastru voit și pregătit de mult de chiar aceĭ carĭ o guvernează.

Greciĭ aŭ luptat pretutindenĭ cu curaj și pretutindenĭ trădarea i-a încunjurat, silindu-ĭ să bată mereŭ în retragere.

Comedie sîngeroasă, ne maĭ văzută în istorie.

Sermană Grecie, sermanĭ Grecĭ! și încă nu s'a sfîrșit, vaĭ!

In fine, să sperăm că *dies irae* nu va întîrzia.

Ițĭ strîng mîna, tuturor grecilor din Romănia și maĭ cu seamă socialiștilor, salutînd ideia socială la a căreĭ respîndire și triumf contribuițĭ prin ziarul vostru.

In tot-dea-una al vostru
A. Cipriani.

DELICIOSUL ANASTASE

Latifundiara Naftalină, care respunde și la gingașul nume de Anastase Burtă-Verde, a bine-meritat să ne ocupăm de interesanta-ĭ personalitate, prin faptul că a avizat Camera de comerț din Iașĭ că are de gînd să modifice Legea Repausuluĭ — de oare-ce se vede stingherit—zice excelența sa — în procurarea alimentelor necesare abdomenuluĭ săŭ: și cînd nu și-o procura o zi alimenturile, daŭ faliment toțĭ casapiĭ și zarzavagiiĭ din piață.

«Comersul și comersantul» e *slăbiciunea* — ca să zic așa — a cu prisosință latuluĭ nostru precupeț din capul departamentuluĭ Comerțuluĭ.

Cînd cu macedoneniĭ precupețul a bătut palma:

— Vă daŭ o mie de leĭ și plecațĭ!

Ce triumf a avut în Cameră cînd a povestit tîrgul cu macedoneniĭ!!...

Cînd cu d-rul Leyden la Institutul Babeș, tot nenea Năstase sireacul a suflat eminentuluĭ nostru bateriolog: să spună «neamțuluĭ», *să scrie ce-va pe la gazeturile ghermane*. S'a gîndit el, Năstase: reclama este sufletul Comerțuluĭ!...

La Constanța, cînd cu teribilul logos asupra driturilor istoriceștĭ asupra Dobrogieĭ — acolo le-a pus capac la toate:

Vorbea el Năstase de Napoleon, de Bismak, de Congresul din Berlin — mă rog, se dădea omul în degete cu Europa. Și cînd îțĭ era lumea maĭ dragă, tronc că-șĭ aduce nenea Năstase aminte de via luĭ Trandafir Djuvara, și numaĭ de cît:

— Apoĭ să vedețĭ! Trandafir Djuvara o cumpărat o vie și a dat pe vremea ceea nouj' de leĭ. Eĭ, a-zĭ îl roagă să vînză via pe 9000 de leĭ și omul nu vrea!...

S'a dus draculuĭ și Napoleon și Europa....., Deliciosul conu Năstase vorbea cabinetelor europene de via luĭ Trandafir Djuvara!

Nu zăŭ — e delicios conu Năstase și de s'o maĭ ocupa de legea repausuluĭ, apoĭ numaĭ de cît o să ne ocupăm și noĭ de interesanta-ĭ personalitate.

M. O. X.

REACȚIUNEA IN AUSTRIA

Confiscărĭ de ziare.—Ce spusese «Arbeiter-Zeitung»? — Ce vrea Badeni?

Confiscările de ziare, carĭ cutează a spune adevărul asupra stăreĭ în Austria, se urmează. A fost confiscat un număr din *Neue Freie Presse*, care publicase ordonanța luĭ Badeni, aŭ fost confiscate numere din *Arbeiter-Zeitung*, carĭ spuneaŭ adevărul asupra regimuluĭ absolut înființat de Badeni și maĭ ales un număr în care se vorbea despre o ordonanță secretă a luĭ Badeni, ordonanță din care se vedeaŭ planurile întunecoase ale leahuluĭ reacționar, ajuns prim-ministru austriac, zisul Badeni.

Vorwärts publică lămuririle confiscate din *Arbeiter Zeitung.*

Ce spusese «Arbeiter-Zeitung?»

Guvernul austriac vrea să introducă în Austria un fel de lege contra socialiștilor, fără a fi votată de parlament, *o lege secretă.*

Badeni a trimes ordin către toate autoritățile să urmeze exemplul dat de guvern cu desființarea organizațieĭ muncitorilor și funcționarilor de la căile ferate.

E vorba de o luptă fără cruțare contra dreptuluĭ de întrunire și de organizare al muncitorilor.

Badeni dă povață ca la întrunirile socialiste saŭ chiar germane naționale, comisariĭ privighetorĭ să aibă grijă nu de a împiedeca darea pe față a ideilor de «trădare» și «răscoală», ci să ia măsurĭ ca după ce oratorii vor fi arătat de ajuns ideile lor criminale, să se constate bine cu marturĭ crima și numaĭ apoĭ să se închidă adunarea?

Ce vrea Badeni?

Planul luĭ e să bage la pușcărie pe toțĭ capiĭ agitațieĭ contra legilor neconstituționale și pe social-democrațĭ în deosebĭ. Badeni nu dorește să nu se facă atacurĭ contra guvernuluĭ, dar vrea să pună ghiarele pe toțĭ dușmaniĭ săĭ. E ca și cum s'ar da poruncĭ să nu se împiedece dările de foc, ci să lase pe criminalĭ să pună foc, ca să-ĭ poată închide, după ideea lor (fie cu Badeni acolo!)

Ce va urma? Badeni îșĭ sapă groapa. Orĭcum, Austria tot nu maĭ e în halul Rusieĭ, ca să se poată cîrmui cu asemenea mijloace. Valurile social-democrațieĭ cresc necontenit și vor înneca ele o dată tot.

Virtus

SERVICIUL SANITAR și INUNDAȚIILE

O primejdie.—Datoria serviciuluĭ sanitar.—Mediciĭ de plasă

Nu numaĭ sărăcia, mizeria cumplită pentru o bună parte din populația țărănească e urmarea imediată a inundațiilor. Maĭ sînt și alte urmărĭ tot așa de nenorocite și tot așa de grozave.

Se știe că maĭ tot malul Dunăreĭ începînd de prin județul Teleorman în jos a fost innundat, fie de apa fluviuluĭ chiar, fie de rîurile care se varsă în el. Or, acest mal prin județele Teleorman, Ialomița, Brăila și prin cele două județe ale Dobrogeĭ e acoperit cu bălțĭ carĭ în cea maĭ mare parte a anuluĭ respîndesc miazme producătoare de bolĭ, în special de frigurĭ palustre.

Acela-și lucru și cu cele l'alte rîurĭ din țară. Bălțile aceste carĭ în verile călduroase sînt supte de căldura, în vara anuluĭ acestuia din cauza enormeĭ cantitățĭ de apă vor stagna acoperind cîmpiile și răspîndind boala în satele vecine.

Un exemplu doveditor în această privință sînt groaznicele innundațiĭ din județul Covurluĭ. Acolo Prutul în unele părțĭ și-a unit apele sale pe o mare întindere de pămînt cu Brateșul și acesta cu Dunărea înecînd cam la 1500 k. p.

Ișĭ poate închipui orĭ-cine ce mlaștenĭ se vor forma după retragerea apelor pe urma acestuĭ înnec.

*
* *

Dată fiind mizeria care o vor îndura bieții țăranĭ de prin aceste localitățĭ ne putem aștepta la îngrozitoare epidemiĭ.

Intr'un precedent articol atrageam atenția guvernuluĭ asupra urmărilor neapărate ale catastrofeĭ innundațiilor și arătam nevoia de ajutoare imediate și îndestulătoare pentru întîmpinarea pericoluluĭ. Paralel cu acțiunea guvernuluĭ e nu maĭ de cît necesară și o grabnică și serioasă intervenire a serviciuluĭ sanitar. Măcar de data asta direcția acestuĭ serviciŭ să se gîndească maĭ cu temeiŭ la lipsa complectă de medicamente și de îngrijire medicală, care domnește la țară. Măcar acum să se ia măsurile trebuincioase.

Farmaciile comunale trebue îndestulate și puse în adevăr la dispoziția sătenilor iar numărul medicilor sporit.

*
* *

Maĭ ales asupra medicilor de plasă direcția serviciuluĭ sanitar ar trebui sĕ se gîndeascĕ maĭ mult. In ziarul acesta s'a dat de multe orĭ pe față toate tertipurile de carĭ aceștĭ domnĭ uzeazĕ pentru a se sustrage de la datoria lor și moleciunea direcție, care pînă acum a fost tratatĕ de negligențĕ va fi socotitĕ drept crimĕ din moment ce pericolul unuĭ adevĕrat flagel ne va amenința.

Facĕ-și toțĭ datoria pentru ca suferințile bieților țĕranĭ să fie cît maĭ micĭ cu putințĕ.

Dor.

ACETILENUL

S'a vorbit foarte mult despre gazul acetilen în ultimele timpurĭ, dar deslușirile carĭ se dedeaŭ despre dînsul eraŭ atît de variate și opuse pe cît eraŭ de felurite și protivnice intereselor puse în joc în urma importanteĭ descoperirĭ. Pe cînd ceĭ carĭ îșĭ propuneaŭ fabricarea nouluĭ gaz de iluminat trîmbițaŭ pretutindenĭ avantagiile pe carĭ le prezintă acetilenul și superioritatea luĭ asupra tutulor celorl'alte mijloace de luminat atît prin intensitatea lumineĭ cît și prin eftinătatea luĭ, aceia pe carĭ concurența nouluĭ gaz îĭ amenința în interese, stăpîniĭ uzinelor de gaz aerian, uzinelor electrice și puțurilor de petrol, făceaŭ în jurul acetilenuluĭ un zgomot nu maĭ puțin mare, inzistînd maĭ cu seamă asupra ușurințeĭ cu care noul gaz face explozie și decĭ asupra pericoluluĭ ce ar rezulta prin întrebuințarea luĭ.

De aceea credem nimerit să dăm cîte-va explicațiĭ pozitive asupra acetilenuluĭ, care după cît se pare, e menit să fie gazul de iluminat al viitoruluĭ:

De și acetilenul a fost descoperit acum vre-o 60 anĭ, de către E. Davy, totu-șĭ pînă în timpul din urmă el era numaĭ o curiozitate de laboratoriŭ și nimenĭ nu bănuia că într'o zi acest gaz va fi chemat la așa o întinsă întrebuințare. După ce Davy îĭ determină bine compozițiunea, arătîndu-l ca cel maĭ bogat în carbon dintre hidrocarbure, demonstrînd că la 100 părțĭ de greutate acetilenul coprinde 92,3 părțĭ carbon, iar hidrogen numaĭ 7,7, ilustrul chimist Berthelot îl luă în experimentare la rîndul săŭ și stabili unele împrejurărĭ în care se produce acetilenul.

Așa, Berthelot a obținut micĭ cantitățĭ din acest gaz, producînd o scînteе electrică între două vîrfurĭ de cărbune. Dar prețul considerabil al acetilenuluĭ fabricat prin acest procedeŭ, făcea ca experiențile cu dînsul să fie pline de greutățĭ așa în cît mulțĭ savanțĭ destinșĭ nicĭ n'aŭ putut vedea vre-o dată acetilenul, necum să experimenteze cu el. Lucrurile ar fi rămas aci pentru foarte multă vreme poate dacă un fericit hazard n'ar fi intervenit.

Intr'o mare uzină din America se fabrica metalul aluminium prin următorul procedeŭ: Se punea în niște cuptoare electrice alumina (oxidul de aluminium) care se găsește în mare cantitate în lutul ordinar și se trecea asupra eĭ un puternic curent electric. Temperatura înaltă care se producea, punea oxigenul în libertate, iar aluminiumul curgea afară din cazan, ca un fluviŭ de foc. Chimistul industrial Wilson, care dirigea această uzină se gîndi că prin acela-șĭ mijloc s'ar putea fabrica calcium metalic din var care e un oxid de calciŭ.

In acest scop, Wilson puse de se stabili un mare cuptor electric, în care băgă un amestec de var și cărbune peste care făcu să treacă un curent electric de o intensitate foarte mare. Cînd operațiunea fu isprăvită se deschise cuptorul și un val aprins curse din tiparele așezate acolo. Ochiĭ lacomĭ aĭ luĭ Wilson căutaŭ cu nesațiŭ să vadă calciul metalic care 'l ar fi făcut milionar. Care nu'ĭ fu decepțiunea cînd în locul metaluluĭ alb și strălucitor, dete peste o masă negricioasă, ca scoriile vulcanelor plină de colțurĭ și eșiturĭ, mînjind degetele.. Infuriat de nereușita sa, Wilson porunci să se arunce afară materia aceea urîtă.

Un lucrător o luă într'un hîrdăŭ și o aruncă în curtea fabriceĭ, într'o baltă făcută de ploae, dar îndată se produse o fierbere și o clocoteală uriașă iar din apă se înălțară norĭ de aburĭ pe carĭ un curent de aer îĭ ducea spre cuptoarele aprinse din fabrică. O explozie înfricoșată se produse, spărgînd toate geamurile uzineĭ și băgînd groază în toată vecinătatea.

Ce se întîmplase? Wilson în loc de calcium metalic obținuse *carbură de calcium*, saŭ *carbita*, combinațiune de calcium și cărbune. Aruncîndu-se carbita în apă, care după cum se știe e formată din oxigen și hidrogen, calciul părăsește cărbunele spre a se uni cu oxigenul din apă, reconstituind oxidul de calciu saŭ var, pe cînd cărbunele și hidrogenul lăsațĭ în libertate, pentru a se consola probabil de fuga jumă-

ăților lor, se unesc spre a forma *acetilenul*.

Din ziua aceea, acetilenul putu fi obținut în cantități mari și pe preț foarte eftin; chimiștii remarcîndu-i proprietățile importante își puseră toate silințile să-l obțină în stare cît mai pură, să reguleze descompunerea carbitei în apă, spre a evita ori-ce exploziune și după cît se pare, aŭ izbutit să-l îmblînzească și să-l facă nevătămător.

Dacă la începutul fabricăreĭ acetilenuluĭ, acesta se arăta foarte periculos, de oare-ce cea maĭ mică cauză îl făcea să ezplodeze, Raoul Pictet, savantul chimist care maĭ a-les s'a ocupat cu îmblînzirea nouluĭ gaz zice că azĭ, el poate fi mănuit în toată siguranța și se poate întrebuința fără cea maĭ mică teamă de primejdie pentru luminatul public și particular.

Acum cîte-va vorbe despre avantagiile acetilenuluĭ ca gaz de iluminat.

Acetilenul, are o putere de luminare, de 16—20 orĭ maĭ mare ca aceea a gazuluĭ aerian și de 5 orĭ maĭ mare ca lumina incandescentă a becului Auer. Afară de aceasta arde cu o regularite perfectă, fără palpităr, fără zone obscure, ceea ce face ca ochiul să-ĭ poată suporta lumina fără oboseală. Dar ceea ce maĭ ales face una din calitățile luĭ principale, este că costă cu mult maĭ eftin de cît toate cele-l'alte mijloace de iluminare. E lesne decĭ de înțeles că dacă e adevărat că s'a găsit un mod de a debita acetilenul fără pericol de explozie, acest gaz foarte curînd va lumina toată lumea.

După cîte aflăm, o societate franceză vrea să fabrice și la noĭ acetilenul, dar întîmpină multe greutățĭ și i se pun multe piedicĭ maĭ ales din cauză că ar face concurență petroluluĭ, care este un important izvor de bogăție la noĭ în țară. O mulțime de interese sînt decĭ în conflict. Bine ar fi dacă din ciocnirea lor ar țîșni: *Lumina!*

F.

SCRISORI DIN TARA

(De la corespondențiĭ noștri speciali)

IAȘI

Baroul ieșean.—I. Ianov și conservatoriĭ. — Innundațiile în Iașĭ.—Consiliul comunal. „Sfichiul literar"

Ierĭ a avut loc alegerea consiliuluĭ de disciplină al barouluĭ advocaților; vechiul consiliŭ a fost reales, cu d. Petru Missir în frunte ca decan.

D. Macri nicĭ nu s'a prezentat la vot, cît despre candidatura d-sale nicĭ vorbă n'a fost.

Mare senzație a făcut în cercurile politice din localitate faptul că d. *I. Ianov*, cunoscutul junimist, a comunicat niște telegrame ale sale către regină și princesă, precum și răspunsurile acestora ziaruluĭ *Evenimentul*, și n'a dat nicĭ o atenție ziaruluĭ conservator *Opinia*. Aceasta se interpretează ca un semn al armonieĭ conservătoro-junimistă.

Efectele revărsărilor: ***case ruinate sînt în număr de 420, din care peste 50 s'aŭ și ruinat, iar peste două sute sînt nelocuite.***

Mizeria e la culme prin măhălălĭ. Pentru a maĭ ușura nevoile locuitorilor s'a constituit un comitet de oamenĭ, care va pune în fie-care local public cîte o cutie, în care fie-care vizitator să puie cîte 5 banĭ. Ce face administrația comunală pentru inundațĭ, — nu mă întrebațĭ.

Consiliul comunal a votat un noŭ contract cu d. Lindley, inginer, care se angajează să facă studiĭ pentru aducerea a 10.000 m. cubĭ de apă de izvor, și numaĭ în caz cînd nu va găsi apă de izvor să aducă apă de rîŭ. Pentru asta Lindley va primi 20.000 fr. Numaĭ de n'ar da chix și acest contract cum a dat contractul Paianu!

«Sfichiul literar» e titlul uneĭ pseodo stupide reviste, care își propune să «sfichiuiască nulitățile». Infamiile nu puteaŭ lipsi din primul număr al sus pomeniteĭ fițuicĭ, ale căreĭ resurse sînt de alt-fel suspecte. Așa în josul uneĭ stupide poeziĭ găsim numele poietuluĭ Virgiliu N. Cișman, ceea ce e un caz prevăzut în codul penal, apoĭ se aduce prietenuluĭ nostru Steuerman una din cele maĭ infame învinuirĭ, pe care nicĭ nu ne maĭ dăm osteneala a o releva.

Personal, cred că redactorilor acesteĭ fițuicĭ le trebuie o lecție bine simțită *a posteriori*.

Dyck

BOTOȘANI

„Steagul".—Institutoriĭ ciomăgașĭ.—Ploile.—Hințescu nu se astîmpără

Comitetul clubuluĭ conservator, convingîndu-se în fine, că d. Buzoianu nu-și satisface de cît ambițiunile sale personale insultînd prin *Steagul* pe ceĭ carĭ nu-ĭ are la stomac, cum a fost cazul cu tipograful Goldsläger—, a numit o comisiune de cenzură pentru a-l pune pe d. Prim-redactor, profesor, tipograf, autor didactic, scriitor științific-literar, cu botul pe labe.

Era și timpul!

Are cunoștință comitetul școlar al școaleĭ Israilito-Romîne No. 1 de băețĭ de purtarea institutoruluĭ Susman și a institutoruluĭ copil d. Speer? Voim să credem că nu, căcĭ alt-fel nu ne putem închipui ca să se tolereze într'o școală bătăĭ pînă la singe, leșin și capete sparte.

Sperăm că ceĭ în drept vor interveni și vor pune friŭ sălbătăciilor carĭ se practică la școala israilito-romînă.

Ploile carĭ încetaseră acum cîte-va zile după un curs de 2 lunĭ aŭ reînceput iarășĭ cu maĭ multă furie.

In ziua de 30 Maiŭ n'a sosit de cît poșta din Dorohoĭ, — cea din Iașĭ n'a putut veni din cauză că liniile sînt inundate.

Ogoarele țăranilor vecinĭ cu cursurile de apă aŭ fost în așa chip milite în cît de sigur nu se va alege nimica de semănăturĭ.

Sărmaniĭ țăranĭ!

In una din corespondențile trecute vorbind de isprăvile polițaiuluĭ Hințescu am avut nemărginita îndrăzneală de a nu îmbrăca mănușĭ. Eĭ bine, Hințescu și-a jurat să-șĭ răzbune.

In acest scop a dat ordin la o droae de desmățațĭ supranumițĭ și agențĭ secrețĭ (!) ca să mă urmărească și să mă transpoarte la poliție.

Am reclamat d-luĭ procuror Moisiu. De altfel așteptăm ca d. Hințescu să-șĭ pue în practică amenințarea.

Vas

CONSTANȚA

D. inginer-șef Cristea.—Distracțiile Constanțeĭ.

D. Inginer Cristea e dirigintele serviciuluĭ maritim din Constanța. Modul în care d. inginer se poartă cu funcționariĭ inferiorĭ și maĭ ales chipul scandalos în care își îngrijește afacerile sale particulare pe socoteala bieților slujbașĭ din vapoare ne face să vorbim de d sa.

Se știe că bufetele vapoarelor sînt arendate. Asta nu-l împiedică pe d. inginer să numească pe cine vrea și cum vrea.

Și dacă chelnerul numit prin protecția d-luĭ inginer nu-șĭ îndeplinește datoria de recunoștință către bine-făcătorul săŭ aducîndu-ĭ ceva prezenturĭ de prin «ale țărĭ calde», d. Cristea e teribil în mînie și izgonește fără milă pe bietul neprevăzător. Chit să-ĭ maĭ dea și «cîte-va» în caz cînd neprevăzătorul vrea să știe pentru ce-ĭ izgonit.

Asta ca să se știe.

Locurĭ de distracții slava D-luĭ! Grădina Capato, grădina 10 Maiŭ, Belvedere, Luxemberg, Universala etc. Dar ce folos că sînt locurĭ dacă nu-ĭ cine să se distreze și nu-ĭ cum. Plouă și plouă mereŭ. Și cum orașul nostru e admirabil pavat, nu poțĭ trece strada de noroĭ.

Vitrigĭ părințĭ maĭ are comuna noastră!

In curînd vă voĭ trimete o dare de seamă amănunțită despre băĭ, traiul și înlesnirile băilor.

Ovidiu

MĂCIN

Innundațiile.—De-ale Episcopuluĭ Partenie.

Și pe aicĭ, ca maĭ în toată țara, apele aŭ venit foarte marĭ. Nicĭ în 1877 dezastrul n'a fost atît de grozav,—în toate părțile numaĭ jale și sărăcie.

Intre Măcin și Ghecet, pînă la poalele dealurilor, numaĭ apă, grădinăriile din partea aceasta aŭ dispărut sub apă, pagubele se urca pînă la 60—80,000 de francĭ. Ghecetul a rămas aproape pustiu, casele sînt pline cu apă, multe din ele s'aŭ dărîmat, — vitele toate aŭ fost trecute în Brăila, de asemenea și cea maĭ mare parte din locuitorĭ.

Șoseaua comunală dintre Ghecet și Măcin este serios amenințată, căcĭ apa a ajuns la același nivel, în vre-o 6—7 locurĭ a fost tăiată chiar,—rețeaua telegrafică e pe punctul de a fi întreruptă.

In Măcin, n'a făcut maĭ puține stricăciunĭ, viile de pe vale sînt înecate, casele de asemenea toate, grădina publică, baia—căcĭ avem și noĭ o bae,—zac în apă, școala primară de băețĭ nu maĭ are mult.

De notat același lucru prin împrejurimĭ. Satele Jijila, Garvăn și maĭ ales Văcărenĭ și Luncavița aŭ grădinăriile aproape cu totul innundate. In spre răsărit tot așa se întîmplă cu localitățile Podul-de-Piatră, Iglița, Satu-Noŭ,—de alt-fel, innundația este generală în Dobrogea și apele cresc mereŭ.

Vinerea trecută, episcopul Partenie, însoțit de 3 protoereĭ a trecut pe aicĭ în inspecție. Administrația locală a ținut să-ĭ facă mare pompă, ridicîndu-ĭ arcurĭ de triumf (?) etc. etc.

Cum a venit, pe la orele 10 și jum. dim., a cerut de mîncare, înainte de a se duce la biserică și numaĭ după ce sub-prefectul ĭ-a observat că e așteptat de lume, s'a hotărît să lase masa la urmă.

S'a dus la biserecă, a stat cît a stat și s'a întors la sub-prefectură, de unde, după un ejun delicios, stropit cu șampanie și alte delicatese, a plecat înnainte într'un cupeŭ cu patru caĭ.

După cum se vede, e foarte minunat lucru dacă, pentru a încasa cîte 40 de fr. diurnă, e de ajuns să viĭ mănușat, pomădat, parfumat, să-ĭ tragĭ cîte un chiulhan zdravăn și apoĭ să plecĭ înainte.

Mustafa.

CRAIOVA

Contrabandă.—Pentru innundațĭ.—Sanitare.—Dispărut.—D. colonel Fotino.

Consiliul comunal a dispus vînzarea la licitație a maĭ multor mărfurĭ confiscate de la negustorul Ion Pirvulescu, băcan, mărfurĭ introduse prin contrabandă în oraș.

Sumele produse din vînzare se vor vărsa în casa comuneĭ.

Din inițiativa d-luĭ procuror general Columbeanu și a altor domnĭ s'aŭ format maĭ multe liste de sub-scripție în folosul inundaților. S'a strîns suma de peste 2600 leĭ. Consiliul comunal a votat asemenea 500 leĭ. La casierie stă în permanență o listă de subscripție.

In tabloul de mișcare a populațiuneĭ, relativ la morțĭ, de la 15 pînă la 27 Maiŭ. Tubercusa pulmonară și Bronco-Pneumonia țin fruntea cu cîte 8 morțĭ de fie-care; totalul morților este de 38, decĭ aproape jumătate. După cum se vede oftica a ajuns să ne dea un frumos contigent de morțĭ. Acest tabloŭ ne maĭ arată că în aceste 7 zile am avut 38 morțĭ și numaĭ 31 născuțĭ. Remîne în sarcina celorĭ competențĭ să studieze chestia.

Colonel Fotino, comandantul reg, 1 artilerie, a insultat într'un mod grav pe căpitanul Gărleșteanu, care sprijinit de puternica sa familie va reclama direct regeluĭ. Dăm știrea sub toată rezerva.

Individul Iosef Segal zis și Elias Kelner de fel din Dorohoiŭ a dispărut cu 500 leĭ încasațĭ pentru A. I. Hechter, depositar de pînzeturĭ în rate. De și s'a făcut cunoscut la timp autorităților, totușĭ pînă azĭ Segal n'a fost încă prins.

Lopis

DIN ORIENT

— Știrĭ telegrafice —

Negocierile pentru pace.—Inarmările Turcieĭ și ale Bulgarieĭ.—„New-York Herald" despre Bulgarĭ și Sîrbĭ.

Telegraful ne spune că puterile sînt înțelese, aflăm că Anglia și Austria nicĭ nu vor să auză de cedarea Tesalieĭ. Chiar o depeșă de astă-zĭ ne spune că e mare credință că Sultanul va renunța la Tesaliea. Totușĭ guvernatorul de la Volo amenință cu confiscarea avereĭ fugarilor pîn' în 15 zile. Soldațiĭ turcĭ seceră holdele!

* * *

Nu numaĭ că mobilizările urmează, dar Turciea cumpără și puștĭ: 150000 Mauser 6 milimetri și jumătate calibrul.

Bulgariea primește arme și munițiĭ din Rusia... Pregătirĭ pentru pace!

* * *

„Drapelul" ne spune, după „New-York Herald", că guvernul romîn are dovezĭ că dacă nu se dădea știuta notă Austro-Rusă, Bulgariea și Serbiea aveaŭ să atace pe Turcĭ. Ieată de ce Turciea înarmează mereŭ, măcar că are 400,000 de oamenĭ sub steagurĭ.

Tot o dată Turciea a făcut un imprumut de zece milioane de leĭ în aur de la sucursala „Crediltuluĭ Lionez" din Odesa. Banii aŭ și sosit la Constantinopol.

PLINGERI

Femeea Maria Spornic din strada Meteor 25 fiind bolnavă s'a dus spre căutare la spitalul Brîncovenesc, unde d. dr. Clement îĭ prescrise o rețetă cu care femeea se duse la farmacia spitaluluĭ. Farmacistul întrebînd'o răstit de ce nu își face rețeta în oraș, femeea îĭ respunde că dacă ar fi avut banĭ pentru medicamente n'ar fi venit la spital. Farmacistul adînc mișcat, se vede dădu afară pe biata femeie, însoțind'o cu vorbele cele maĭ triviale.

Se cheltuiesc milioane cu acest institut filantropic și totușĭ aceĭ carĭ aŭ trebuință de ajutor sînt alungațĭ și insultațĭ de cel din urmă slujbaș.

Ce fac ceĭ în drept?

INFORMATIUNI

Știrĭ particulare destul de autorizate ne îndreptățesc a afirma, că, cu tot comunicatul din urmă al guvernuluĭ, starea prințuluĭ Ferdinand e departe de a fi în afară de orĭ-ce pericol.

Temerĭ foarte serioase frămîntă încă pe mediciĭ prințuluĭ.

* * *

Regele e din noŭ indispus, așa că trebue să stea în pat și se află în imposibilitate de a merge la Cotrocenĭ.

Curtea cu Jurĭ

Alaltă-erĭ și erĭ nu s'a putut judeca nicĭ un proces la Curtea cu Jurĭ, din cauza număruluĭ incomplect de juratĭ. Un proces de presă și unul de omucidere aŭ fost aminate.

Jurațiĭ absențĭ pentru prima-oară aŭ fost condamnațĭ la cîte 200 leĭ amendă, iar ceĭ carĭ aŭ lipsit în ambele ședințĭ, la cîte 500 leĭ.

Regiea monopolurilor statuluĭ va lua parte la expoziția internațională de la Bruxelles, unde va fi reprezentată prin d. Poitevin.

Regia noastră va construi la această expoziție un chioșc grandios, format din cuburĭ marĭ de sare.

In curînd se va inaugura în Bucureștĭ bustul poetuluĭ Gr. Alexandrescu.

Zilele astea a apărut în Botoșanĭ o broșură întitulata: ***Un sfat copiilor de sateni*** de dr. Alex. Manolescu, medic de plasă în Burdujenĭ — tratînd despre primejdiile alcoolismuluĭ.

Broșura este scrisă în stil popular și se împarte gratis. Este editată de ***Liga în contra alcoolismului.***

Erĭ s'a ținut la palat sub președenția Regeluĭ un consiliŭ de miniștri.

S'a discutat asupra inundațiilor.

S'aŭ aprobat budgetele de pensiunĭ ale județelor Argeș, Buzăŭ, Constanța, și R.-Sărat.

D. inspector școlar S. Halița a terminat proectul pentru modificarea programuluĭ învățămîntuluĭ primar urban și rural, cu întocmirea căruia a fost însărcinat de ministru al Instrucțiuneĭ publice.

Casa școalelor a fost autorizată să primească pentru Fundatia Universitară donațiunea făcută de d-na dr. Turnescu, în valoare de 100,000 fr. în efecte, pentru garantarea venituluĭ de 5000 leĭ anual, donat maĭ 'nainte.

PLOI TORENȚIALE.—GRINDINĂ

In plasa Ialomița-Balta din jud. Ialomița a căzut zilele trecute o ploae cu grindină, pe o întindere de 144 pogoane de grîŭ, orz și ovăz, pe teritorul comuneĭ Pindețĭ. Pagubele sînt de un sfert la pogon.

* * *

Tot în județul Ialomița a căzut o ploae torențială însoțită de grindină pe o întindere de 665 hectare grîŭ de pe moșia Călărași-Mărcuța pendinte de com. Radu-Negru.

Pagubele sînt de 86,000 leĭ. Grînele eraŭ asigurate la societatea *Dacia România.*

D. Leon Henic, a susținut cu mult succes teza sa de doctorat în medicină și chirurgie, tratînd despre «Procedeele de cură radicală a herniilor inguinale» (Procedeul luĭ Bassini și acele ale d-luĭ prof. Toma Ionescu).

Galațĭ.—Temerile semnalate, par a fi înlăturate, în urma lucrărilor de apărare făcute în zilele din urmă.

Dunărea continue a crește necontenit: a ajuns la nivelul cheiuluĭ, iar în unele părțĭ a început a deborda deasupra scheleĭ—așa bunăoară, în dosul burseĭ.

Vremea s'a liniștit, cerul s'a înseninat. Populația din vale a început a se maĭ liniști și a căpăta nădejde. Totu-șĭ oameniĭ n'aŭ început să se mute încă în casele lor.

Inundațiile

Se anunță din plasa Budeștĭ, județul Ilfov, că erĭ, din causa apelor marĭ ale Argeșuluĭ, s'a surpat malul stîng de la Budeștĭ dimpreună cu 5 case.

Rîul Dîmbovița, venind mare, a inundat luncile Lămoteștĭ, Vasilațĭ și Budeștĭ, împedicînd mersul morilor și distrugînd semănăturile și finețele.

In restul plășeĭ, mare parte a semănăturilor este înomolită.

* * *

Știrĭ sosite din gara Vidra, județul Ilfov, vestesc că pagubele pricinuite de revărsarea rîuluĭ Sabaru sunt foarte marĭ. Toată recolta de pe moșia Vidra, proprietatea d-neĭ Elena Lăscărus Catargi, arendată d-luĭ Andreescu, este distrusă. 1.500 pogoane ale arendașuluĭ și 400 ale locuitorilor se află sub apă, a căreĭ înălțime medie este de 1 metru și jum., iar în unele locurĭ chiar de 3 metri.

* * *

3 ofițerĭ, 110 soldațĭ din geniu și 600 lucrătorĭ aŭ lucrat necontenit zilele din urmă la Oltenița pentru întărirea digurilor și scăparea orașuluĭ de o inundație sigură.

Acuma lumea 'ĭ liniștită. Upele s'aŭ maĭ retras.

* * *

Erĭ, după amiazĭ, s'a întrunit, sub președenția Mitropolituluĭ-Primat, comitetul pentru ajutorul incendiaților și inundaților ca să avizeze asupra ajutoarelor ce trebuesc procurate celor inundațĭ și lipsițĭ de mijloace.

Se zice că suma disponibilă, în acest scop trece de 230,000 leĭ.

Ultimul raport cu privire la mersul ciumeĭ în Indiĭ, primit la ministerul afacerilor străine, arată pe ziua de 4 Iunie (st. n.).

Bombay 42 decese, Poona 7, Surat 11, Thana 14, Cuci 275. Barada 0, Karak 24 și Hayderabad 3.

Vinerĭ 6 Iunie ora 1 p. m. Academia Română va ține ședință publică, în care se vor face următoarele lecturĭ:

D-l dr. V. Babeș. Infecțiunile celuleĭ nervoase. *D-l Gr. G. Tocilescu.* Incă o părere emisă asupra trofeuluĭ de la Adamklissi,

---

FOIȚA ZIARUFUI «LUMEA NOUA»

28

CUIBUL CRIMEI

Să vedem de nu vom izbuti, noĭ tustreĭ, s'o facem dovedită.

Vedețĭ domnilor, că e o problemă cercetarea uneĭ crime.

Avem crima dată, singură, vădită — începem a cerceta amănuntele, grozave orĭ neînsemnate.

După ce le-am adunat pe toate, le clasificăm, le punem la șir și la dată.

Cunoaștem victima, crima și împrejurările, rămîne de aflat *ixul*, necunoscutul, adică vinovatul.

E treabă grea, dar nu pe cît se crede. Trebue să găsim un ins a căruĭ vinovăție să ne lămurească toate amănuntele — *toate*, luațĭ aminte, — Dacă îl aflăm e de crezut — și de nouă orĭ din zece nemerim, — că am dat de vinovat.

Ast-fel, domnilor, lucra Tabaret profesorul meŭ, și în toată viața sa, s'a înșelat numaĭ de treĭ orĭ.

Explicarea luĭ Lecoq fusese atît de limpede, așa de logică, în cît bătrînul jude de pace nu se putu opri de a zice cu admirație:

— Foarte bine!

— Să cercetăm decĭ împreună, urmă Lecăq, dacă vinovățiea presupusă a conteluĭ de Trémorel explică toate împrejurările, toate amănuntele crimeĭ de la Valfeuillu.

Era să urmeze, dar doctorul Gendron, care era lîngă fereastră, zise pe neașteptate:

— Cine-va umblă în grădină!

— Se apropiară cu toțiĭ de fereastră. Era frumos de tot. afară, noaptea era foarte senină, era o întindere mare goală înnaintea biblioteceĭ, privirä, dar nu se vedea nimenĭ.

— Te veĭ fi înșelat, doctore. făcu tata Plantat întorcîndu-se la fotelul săŭ.

Lecoq urmă:

— Presupunem decĭ, domnilor, că,—îmboldit de niște împrejurărĭ, carĭ rămîn de aflat încă, — d-l Trémorel a ajuns la hotărîrea de a ucide pe nevastă-sa.

Odată ce s'a hotărît la crimă, contele a trebuit să caute mijloacele de-a o săvîrși fără teama de pedeapsă, a trebuit să cîntărească amănuntele și primejdiile fapteĭ.

Decĭ trebue să zicem că ceea ce-l împingea la asemenea hotărîrĭ era de asemenea natură, în cît ar fi avut a se teme și de cercetările ce neapărat aveaŭ să se facă îndată după uciderea femeeĭ sale saŭ chiar dacă ar fi murit și de moarte firească.

— Așa e, făcu judele de pace.

— D-l de Trémorel s'a hotărît decĭ a-și ucide femeea cu cuțitul, cu plan de a așeza ast-fel lucrurile în cît să facă a crede c'a fost și el ucis, hotărît a arunca bănuelĭ asupra unuĭ ins nevinovat orĭ cel puțin foarte puțin amestecat.

Se hotărî d'innainte să dispară, să fugă să se ascueză, să ia alt nume; să desființeze pe contele de Trémorel.

Aceste presupunerĭ explică o mulțime de împrejurărĭ alt-fel peste putință de împăcat.

Maĭ întîiŭ ne arată cum de în noaptea crimeĭ era la Valfeuillu o avere întreagă. Si astă împrejurare e foarte însemnată de oare-ce cînd are cine-va în casă o sumă așa de mare de banĭ o ascunde, o tăinueste, iar nu o arată tuturor cum a făcut d-l Trémorel. El arătă pachetul de bilete de bancă tuturor slugilor.

Si cînd face astă nesocotință?

Tocmaĭ cînd știe si se știe că va petrece toată noaptea în castel numaĭ cu d-na Trémorel.

Căcĭ știe că toate slugile or să fie la 8 Iulie seara, la nunta fosteĭ bucătărese, d-na Denis. Ba chiar el singur hotărîse ziua și făcuse cheltuelele.

Imĭ vețĭ zice poate că din întîmplare se afla această sumă, — pe care o fată în casă o numeste peste măsură de mare — în seara aceea la Valfeuillu în ajunul crimeĭ.

S'ar putea.

Dar, credeți-mă, nu-ĭ nicĭ o întîmplare și voiŭ dovedi. Mîine, ne vom duce la bancherul d-luĭ Trémorel și-l vom întreba dacă nu l'a rugat, prin scris saŭ viŭ graiŭ, să-ĭ trimeață suma aceasta tocmaĭ în ziua de 8 Iulie.

Atuncĭ, d-lor, dacă bancherul zice că da, de ne va arăta o scrisoare, de ne va spune pe cuvîntul săŭ de onoare că i-s'a cerut din viŭ graiŭ, mărturisițĭ că voiŭ avea maĭ mult de cît o probabilitate de partea mea.

Tata Plantat și doctorul făcură un semn de aprobare.

— Decĭ, pînă acuma, zise Lecoq, nu aducețĭ nicĭ o întîmpinare.

—Nicĭ una, răspunse Plantat.

— Presupunerile mele luminează situația luĭ Guespin. Este el amestecat în crimă? Este nevinovat? Greŭ de spus acuma. Dar un lucru e sigur: a căzut într'o cursă cu dibăcie întinsă.

Contele, alergîndu-l de victimă, și-a luat bine măsurile ca să arunce asupra bănuelile uneĭ anchete ne adîncĭ. A-șĭ pune remășag că d-l de Trémorel cunoștea trecutul acestuĭ nenorocit și s'a gîndit în vieața luĭ trecută avea să cîntărească mult în cumpăna justiției.

Poate, s'a gîndit și că Guespin să-șĭ arate nevinovățiea, dar a voit numaĭ să cîștige timp.

Noĭ, cercetătorĭ cu de amăruntul nu ne putem înșela. Noĭ știm că d-na Trémorel a murit după o singură lovitură, ca trăsnită. Decĭ nu s'a luptat, decĭ n'a putut sfășiea o bucată din haina luĭ Guespin.

Admite vinovățiea luĭ Guespin, ar însemna că asta a fost destul de nebun ca să pună singur în mîna conteseĭ o bucată din haina sa. Inseamnă să admitem c'a fost atît de neghiob, în cît să arunce acea haină sfășiată și plină de singe în Seina, de sus de pe pod, la un loc unde aveaŭ neapărat să se facă toate cercetările și s'a arunce fără să fi învălit o piatră în ea!

Ar fi nebunie.

Decĭ pentru mine bucată din haină cît și haina aruncată în Seina sînt dovezile nevinovățieĭ luĭ Guespin și mișeliea conteluĭ.

— Dar, zise Gendron, dacă e nevinovat Guespin, de ce nu vorbește? De ce nu arată unde a fost noaptea aceea? De ce avea banĭ mulțĭ în pungă?

— Țineți samă, domnilor, răspunse Lecoq, că nu zic că-ĭ nevinovat. Vorbim numaĭ de probabilitățĭ. Nu se poate presupune că d-l Trémorel să fi fost destul de viclean pentru a întinde o cursă luĭ Guespin si destul de dibaciŭ pentru a-ĭ lua mijloacele de a dovedi unde a fost?

— Dar, chiar d-ta, tăgăduieștĭ dibăcia conteluĭ.

Va urma

INTÎMPLĂRI

DIN CAPITALA

Pungașî prinșî. — Costică Georgescu din soseaua Mihaî Bravul, și Costică Constantinescă din strada Vulturuluî No. 37, aŭ fost arestațî pe cînd zmulsese din buzunarul unuî țăran o basma cu 30 leî.

Hoțî prinșî la moșî.— Indivizii pușcăriașî Ilie Alexe, Nicolae sin Nicolae și Ilie Ghiță, aŭ fost prinșî făcînd chef în Tîrgul moșilor cu banî de furat.

Dînșiî atacaseră pe drumul spre comuna Ștefănești, jud. Ilfov pe locuitoriî, Radu Marin și Spirea Gceorghe, jefuindu-î, după ce i-a năucit în bătae.

Victimele sînt la spitalul Pantelimon.

DIN ȚARĂ

Spînzurat.—Locuitorul Năstase Ranetti din comunu Sîngeru județul Prahova, suferea cumplit din pricina pelagreî. Ne maî putind îndura chinurile ce î le pricinuia boală într'un acces de durere se duse în cringul din apropierea comuneî și se spînzură de un fag.

Innecat.—Costin Nicolae din comuna Vălcăneștî județul Prahova, voind să treacă apa Vălcăneștî s'a înnecat.

Dare de foc.—Niște indivizî răŭ-făcătorî, aŭ dat foc la pătulele de porum ale luî G. C. Emanoil, arendașul moșieî Gheboaia, județul Ialomița. Focul a consumat 400 chile de porumb, pricinuind o pagubă pe 16.000 leî.

Răŭ făcătoriî aŭ fost descoperițî și arestațî. Eî sunt Marin I. Șalea și Ion Petre Voicu, servitoriî luî Ilie Niculescu fost tovarășî cu arendașul păgubașî. Se crede că stăpînul lor este autorul moral..

STIRI MARUNTE

—— D-ra Florica Calotescu a fost numită definitiv la catedra sa de maestră de lingerie la secția profesională a aziluluî «Elena Doamna».

—— In ziua de I Iulie 1897, se va ține concurs pentru a se trimete doî tinerî în Austro-Ungaria, spre a urma școala navală din Fiume. Condițiunile precum și programul examenuluî sînt publicate în *Monitorul Oficial* de azî.

DIN STREINĂTATE

(Știrî telegrafice)

— Ministrul de războiŭ al Italieî, cere 8,500,000 de leî pentru marină pe anul acesta, iar pe cele viitoare cîte 10,000,000.

— La Tanger (Maroco) a fost împușcat ucigașul negușătoruluî german Haessner, față cu reprezentantul legațiuneî germane.

— Comisiunea vămilor propune taxă de 12 leî la suta de kilograme de carne porc străină adusă în Franța.

— In Calcutta în unele mahalale maî micî, nicî o casă n'a remas teafără. Din turnul catedraleî a căzut o bucată de 15 metri. Opt morțî și mulțî rănițî.

— La Ellemer (Ungaria) opt muncitorî aŭ fost ucișî, 27 rănițî, din care 8 foarte grav. Pricina e că muncitoriî voeaŭ urcarea salarelor.

— Mîne (6 Iunie) începe la Stanislaŭ (Galițiea) proces contra a 24 de țăranî și o țărancă din Czerniejow, acuzațî de răscoală și turburărî electorale. Jandarmiî aŭ ucis la alegerî un țăran, ear pe doî i-aŭ rănit grav.

— Dunărea s'a revărsat la Ivanovna după ce a rupt zăgazurile. Sînt sub apă 30.000 de jugurî. Ivanovna, Ocsa și Voicza precum și întinderea de la Semlin pîn' la Pancsova sînt inundate. E o furtună grozavă așa că 70.000 de jugurî de livede amenință să fie inundate și ele.

— *Journal de St. Petersburg* zice că atentatul contra luî Faure mărește simpatiile Rusieî pentru șeful națiuneî amice.

— Tractatul de anexare a insulelor Havvai de către Statele-Unite s'a iscălit de reprezentanțiî amînduror statelor.

Japonia a protestat.

— Ierî a fost la Paris un atentat cu bombă contra statueî Strasburguluî, în piața Concordieî. N'a fost nimenî rănit. S'sŭ sfărîmat ostrețile din jurul statueî.

Bomba era ca și cea contra luî Faure. S'aŭ arestat doî inșî, la unul s'a aflat bucățî de fer.

— Greva de la Grand Combe a încetat.

ULTIME INFORMATIUNI

Convocarea parlamentuluî

In urma pagubelor pricinuite de inundațiî situațiunea a devenit foarte critică. Pentru ajutorarea sătenilor inundațî și pentru repararea diverselor liniî ferate, podurî și sosele, nouî credite extra-ordinare sînt necesare.

Budgetul statuluî apoî fiind și acum destul de încărcat, guvernul e nevoit să avizeze cît de curînd la mijloacele pentru înființarea de nouî resurse budgetare.

***

Aceste fapte aŭ hotărît pe guvern să convoace în cel maî scurt timp camerele pentru a se putea lua hotărîrî în această privință.

In diferitele consiliî de miniștri din urmă s'a discutat această chestie, iar în ședința de erî a consiliuluî, s'ar fi luat chiar hotărîrî în acest sens.

***

Pe de altă parte, ziarul *Neue Freie Presse* primește din Bucureștî, dintr'o sorginte oficială, o informație, după care convocarea parlamentuluî se dă ca sigură.

In același sens *Drapelul* dă azî o informație tot din sorginte oficioasă.

***

Afară de acestea, noî maî putem spune azî următoarele:

La Imprimeria Statuluî s'aŭ angajat deja, cu începere de la 1 Iunie, încă 12 lucrătorî. din aceî carî lucraŭ și maî înainte la dezbaterile Camerilor. carî se publică în «Monitorul Oficial».

Proba aceasta vorbește în de-ajuns de la sine.

***

Mulțî deputațî aŭ și fost chiar vestițî să fie gata pentru o eventuală convocare a parlamentelor.

Știrea noastră despre înarmările din Bulgaria, pe care toate ziarele din Capitală aŭ reprodus'o, a fost comunicată erî și ziaruluî «Neue Freie Presse».

Erî, la Informațiî, anunțam că în locul d-luî Cătuneanu, căruia i s'a cerut demisia pentru notorie incapacitate, a fost numit director al ministerul de domeniî, d-nul Gr. Călinescu. Maî bine informațî azî, putem să adăogăm că d-nul Călinescu, doctor în drept de la facultatea din Paris, e un fost magistrat distins și autor al unuî studiŭ constiincios asupra *Societaților cooperative*. D-nul Călinescu a concurat acum doî anî pentru catedra de economie politică și, de și juriul recunoscuse superioritatea probelor d-sale, totuși, cum e de regulă la noî, concursul s'a casat, fiind-că d. Călinescu nu era agreatul guvernuluî conservator de pe atuncî.

Noul director, abia de treî zile la postul săŭ, este autorul omenoaseî măsurî, ce dispune ca ministerul de domeniî să distribue din pădurile statuluî lemne de construcțiî țăranilor carî vor fi avut casele lor devastate de innundațiî.

In acest scop, ministerul a orînduit o dublă anchetă ce se va face de administrație și de agențiî silviçî.

D. Carp, care s'a întors erî dimineața de la moșia sa Țibăneștî, a plecat aseară la Wittel, în Franța.

D-sa va sta acolo o lună, adică tocmaî atît, pînă cînd va putea relua negocierile de pace cu d. Catargiu.

Sub titlul: *Asupra boaleî prințuluî*, vom publica în numărul nostru de mîine o suma de amănunte medicale, din cele maî interesante.

Atragem asupra lor deosebita atenție a cititorilor.

D. Teodor Vasilescu a fost numit șef perceptor în serviciul vămilor.

Astă-seară Opera italiană își va deschide stagiunea de vară în grădina Casino cu Traviata *luî Verdi. In rolul titular debutează prima-donă Jenny Schubert.*

S'a aprobat regulamentul pentru construcțiunî și alinierî în orașul Tîrgoviște.

Monitorul Oficial *de erî publică următorul comunicat.*

Jurnalul *Adevărul*, cu data de 4 Iunie 1897, publică știrî neexacte despre starea sănătățeî A. S. R. Principeluî Ferdinand, afirmînd că «buletinele medicale sînt falșe de sus pînă jos». Se dă o formată desmințire acestor știrî destinate a alarma opiniunea. Publicul este rugat a nu da atențiune invențiunilor unor publiciștî interesațî, ci a se încrede în știrile oficiale carî nu conțin de cît adevărul și tot adevărul.

La școala comercială de gradul al doilea din Capitală, examenele generale vor începe în ziua de 6 Iunie de la orele 8—11 dimineața si de la 2—4 după amiazî, și vor ține pînă la 23 Iunie.

Manutanța centrală a armateî care ținea de corpul 2 de armată, trece prin decret regal, sub administrațiunea ministruluî de Războiŭ.

Distinsul geolog Toula va veni zilele acestea din noŭ în țară pentru a continua studiile săle geologice începute în județul Mehedințî, împreună cu comisiunea romînă instituită.

După cum anunțasem d-sa era să vie maî de mult, însă n'a putut din cauza inundațiilor.

Nenorocirile de la Arsenal

Zgomotul ce se respîndise erî cum că victimele exploziei de la Arsenal ar fi murit, din fericire nu este adevărat. Totuși starea victimelor carî se află la spital, este destul de gravă.

Atragem atențiunea d-luî colonel Perticari și a d-luî Minitru de războiŭ asupra nenorocirilor carî de o vreme se urmează aproape cu neîntrerupere la Arsenal și aceasta, după cât se pare, din cauză că d-nn maior Nanu Gheorghe, șeful controlor al lucrătorilor, pentru a face *economie*, angajază lucrătorî luațî pe pe stradă și carî n'aŭ cea maî mică cunoștință specială necesară. Vom reveni.

Sîmbătă seara se va întruni din noŭ la ministerul de Interne comisia pentru modificarea legeî sanitare.

D-r Leyden și-a amînat din noŭ plecarea.

Se dezminte știrea dată că în jud. Vasluî s'ar fi ivit febra aftoasă.

UNIVERSITARE

Inscrierile pentru examene la Facultatea de Drept s'aŭ început de azî 5 Iunie și se vor continua pînă la 11 Iunie. Inscrierile se fac la secretariat între orele 4—6 p. m. prezentîndu-se în același timp recepisa de la Casierie pentru vărsarea taxelor de înscriere.

***

Astă seară la ora 6 d. profesor Danielopol va ține un curs excepțional despre *Donațiunile între viî*.

***

Examenele de istoria limbeî și literatureî latine la d. Quintescu, se vor ține între 7—10 Iunie.

STAREA PRINȚULUI FERDINAND

Azî s'a dat următorul Buletin.

„Ameliorația Continuă".

„Viitorul buletin se va da mîne dimineață".

Dr. v. Leyden, Buicliu, Cantacuzino, Kremnitz.

Un comitet compus din maî mulțî impiegațî din Direcția C. F. R. serviciul A, luând inițiativa de a veni în ajutorul uneî văduve cu copiî, lipsită cu desăvârșire de mijloace, s'a adresat d-luî Georges Lahovary care cu multă generozitate le-a cedat *Cinematograful* din «Hall de L'Indépendance Roumaine» pentru care lucru președintele comitetuluî, d. I. K. Dessila mulțumește în mod foarte călduros d-luî G. Lahovary, în numele comitetuluî și în acela al sărmaneî văduve.

Comitetul central excutiv al partiduluî național-liberal va fi convocat zilele acestea de d. Dim. Sturdza, pentru a discuta și a se rosti asupra convocăreî Corpurilor Legiuitoare în luna aceasta.

Consiliul comunal al capitaleî ține ședință astă-seară sub prezidenția primaruluî.

La ordinea zileî: chestiî de exprop ierî și de alinierî.

ȘCOLARE

La școala de arte și meseriî din Bucureștî esamenele de fine de an se vor ține între 6 și 16 Iunie inclusiv la toate clasele.

In zilele de 24, 25 și 26 Iunie vor avea loc esamenele de lucrărî practice, expoziția de desemn șr a lucrărilor executate de elevi.

D. inspector școlar Hazu a fost delegat de ministerul domeniilor să asiste la aceste esamene.

***

Ministrul instrucțiuneî publice a hotărît ca, de la 1 Septembre a. c., să se înființeze o școală mixtă cu un singur invățător în satul Valea-luî-Petre, din județul Dolj, și o școală de cătun în cătunul Bentu din județul Buzăŭ.

***

Ierî după ameazî s'aŭ întrunit, la ministerul instrucțiuneî publice, cele două comisiunî pentru cercetarea probelor scrise date la examenul înscris al elevilor și elevelor școalelor normale de institutorî și învățătorî pentru dobîndirea diplomeî de capacitate.

Serbarea cîmpenească a societățeî croitorilor romînî «Bucur» care fusese fixată pentru ziua de 2 Iunier în grădina Trocadero Noŭ (Pușu cu apă rece) din cauza timpuluî nefavorabil s'a amânat pentru ziua de 8 Iunie.

Aŭ fost numițî și permutațî:

D. Alexandru Bîrsescu, actual judecător de instrucție la tribunalul Covurluî, în aceeași calitate la tribunalul Brăila, în locul d-luî Alexandru D. Oprescu, care trece în postul ocupat de d. Alexandru Bîrsescu.

D. Grigoje I. Călinescu, actual judecător de instrucție la tribunalul Covurluiŭ, în aceeașî calitate la tribunalul Rîmnicu-Sărat, în locul d-luî Constantin Gr. Gheorghiu, care trece în postul ocupat de d. Grigore I. Călinescu.

D. Ioan Panaitiu, fost președinte de tribunal, judecător la ocolul Săveni. j dețul Derohoiŭ, în locul d-luî George G. Razu, demisionat.

Iată programa examenelor de la conservatoarele de muzică și declamațiunî din Bucureștî:

Jouî 5 Iunie, Declamația anul I și II (D-na Romanescu și d. Nottara. Vinerî Principiî și armonia. Sîmbătă Violina (D. Klenck). Duminică Violoncel (d. D. Dinicu) și cînt eleve (d-ra Assan). Lunî Declamație (d. Vellescu) anul III. Marțî Violina (d. G. Dinicu, prep.) și piano curs inferior (d. Saegiu). Mercurî Piano (d-ra Miclescu). Jouî Violoncel (d. Dimitrescu). Vinerî Piano, cursul superior (d-na Saegiu) Sîmbătă Arpa și piano (curs inferior d-na Zenide). Duminică Violină (d. Flesch) și cînt, eleve (d-na Ch. Zossima Leria). Lunî Piano (d. Wiest). Marțî Contrabas și piano, cursul superior, (D-na Zenide). Mercurî Instrumente de vînt (lemn). Jouî Piano (d. Iliescu). Vinerî Instrumente de vînt (alamă). Sîmbătă Violina (d. I. Dănescu, prep.) și cînt. elevî. Lunî Impărțirea premiilor.

Ultimele innundațiî carî aŭ distrus o mare parte din semănăturile din țară, aŭ pricinuit pagube de milioane și de zecî de milioane diverselor societățî de asigurare.

ULTIME DEPESI

Constantinopol, 4 Iunie. — Se desminte știrea că se sporește armata și că s'a comandat puștî Mauser. Ie drept că aŭ fost concentrațî mustehafiziî din vilaietele Monastir, Salonic și Smirna și pușî pe picior de războiŭ, dar numaî pentru a ținea garnizoană, căcî trupele celelalte aŭ plecat pe cîmpul de războiŭ.

Atena, 4 Iunie. — Ziarele cer consiliî superioare de războiŭ, care să apere armata de influențile partidelor politice. Reacționariî caută să tragă folos pentru dînșiî din înfrîngerile Grecieî.

Atena, 4 Iunie. — Turciî, călcînd armistițiul aŭ așezat tunurî pe munțiî Othrys, așa că amenință zona neutră. Ca să nu se vază le-aŭ ascuns în tufăriș.

A apărut:

CASA RURALA

cuvîntare rostită în şedinţa Camereĭ de la 21 Februarie 1897, de

V. G. MORŢUN

Preţul 10 banĭ. Se afla de vînzare la redacţia ziaruluĭ *Lumea Nouă*

A apărut al 5-lea RESPUNS la MESAGIU al luĭ

V. G. MORŢUN

De vînzare la redacţia „LUMEA NOUA“ Preţul 10 banĭ

Lito-Tipografia «POPULARA» Pasagiul Romîn, 12.— Bucuresci.